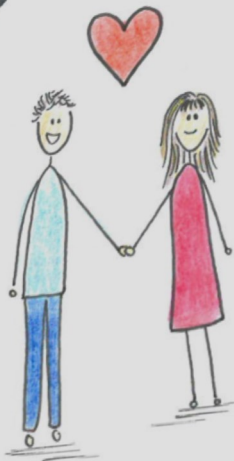

Suomen
seksuaalikuultuuri

LUKIJALLE

Tämä opas on tarkoitettu juuri sinulle nuori maahanmuuttaja. Tässä oppaassa kerromme tärkeitä asioita Suomen seksuaalikulttuurista ja tarjolla olevista seksuaaliterveyspalveluista. Lisäksi käsittelemme seksuaalisuuteen liittyvää lainsäädäntöä.

Tämä opas on toteutettu yhteistyössä Mauste eli maahanmuuttajien seksuaaliterveyden ja turvataitojen edistämisen hankkeen kanssa. Opas on laadittu Jyväskylän ammattikorkeakoulussa opinnäytetyön osana. Laatijoina ovat toimineet Riikka Niilola, Heidi Pöysä ja Suvi Suojala.

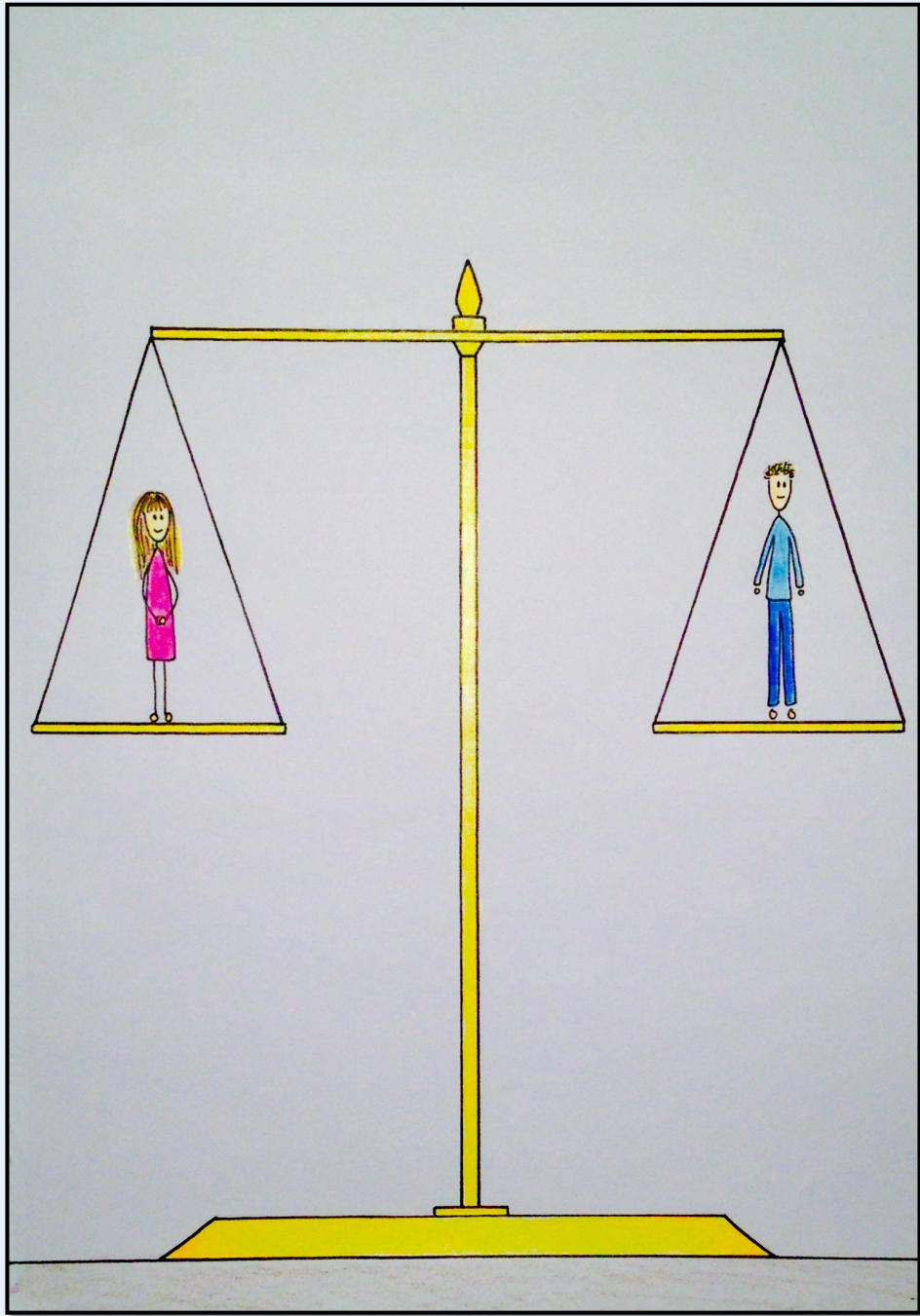
Antoisia lukuhetkiä toivottaa,

Heidi, Riikka ja Suvi

SISÄLLYS

Tasa-arvo	5-6
Seksuaalioikeudet	7
Nuorten oikeudet.....	8
Itsemääräämisoikeus.....	9-10
Parisuhde.....	11-12
Siviilisäätjä.....	13-14
Seksuaalinen suuntautuminen.....	15-16
Lainsäädännöstä	17-18
Seksi	19-20
Raskauden ehkäisymenetelmiä.....	21-23
Raskaudenkeskeytys.....	24
Seksuaaliterveyspalvelut	25-26
Oman kulttuurin arvostus	27-28
Suomessa	29
Lue lisää.....	30

TASA-ARVO

Suomessa kaikki ihmiset ovat samanarvoisia ikään, sukupuoleen tai taustaan katsomatta.

Suomessa tasa-arvoa säädellään tasa-arvolaille.

Suomessa nainen on samassa asemassa miehen kanssa.

Tasa-arvoinen avioliittolaki on valmisteilla, ja sen myötä myös homoseksuaalit voivat avioitua Suomessa.

Sekä nainen että mies saavat käydä töissä.

Sekä nainen että mies saavat omistaa.

Kaikilla saa olla omat mielipiteet ja tahto.

Nainenkin saa kulkea yksin.

SEKSUAALIOIKEUDET

Seksuaalioikeudet kuuluvat jokaiselle.

Seksuaalioikeuksia säädellään asetuksilla ja laeilla.

Seksuaalioikeuksien ideana on tasa-arvo, vapaus ja arvokkuus.

Jokaisella on velvollisuus suojella muita seksuaalisuuteen liittyviltä vahingoilta.

Ketään ei saa syrjiä.

Kenenkään vapautta ei saa rajoittaa.

NUORTEN OIKEUKSIA

Oikeus saada tietoa seksuaalisuudesta.

Oikeus suojella itseään ja tulla suojelluksi.

Oikeus olla oma itsensä.

Oikeus elää ilman seksuaalista ahdistelua.

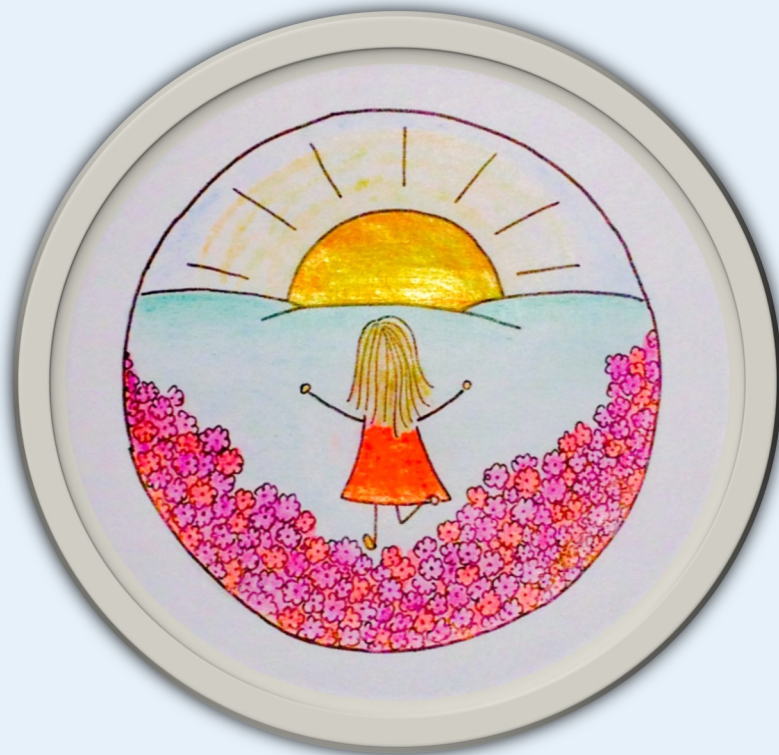
Esimerkiksi...

... Oikeus suojautua ja tulla suojelluksi raskaudelta sekä sukupuolitaudeilta.

... Oikeus elää ilman seksuaalisuutta loukkaavaa huutelua ja ahdistelua.

ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUS

Itsemääräämisoikeus on henkilökohtaista vapautta ja koskemattomuutta. Se suojaa sekä fyysistä että oman tahdon ilmaisun vapautta.

ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUTTA LOUKKAAVIA TEKOJA

Raiskaus

Paritus

Kunnianloukkaus

Seksuaalinen hyväksikäyttö

Paljastavan kuvan levittäminen

Seksuaalipalvelun osto alle 18-vuotiaalta

Lapsipornon hallussapito, levittäminen tai katsominen.

Teot voivat tapahtua kasvotusten, puhelimen välityksellä tai internetissä.

Kaikki nämä ovat rangaistavia tekoja.

PARISUHDE

Tunne molemminpuolisesta rakkaudesta on suomalaisessa parisuhteessa olennaista.

Parisuhteeseen ryhtyminen on jokaisen henkilökohtainen asia.

Suomessa parisuhteessa kumppanit ovat samanarvoisia.

Suomessa voi olla sinkku vaikka koko elämänsä.

Rekisteröidyssä parisuhteessa tai avioliitossa voi olla vain yhden henkilön kanssa kerrallaan.

Suomessa voi erota parisuhteesta tai avioliitosta ja ryhtyä uuteen parisuhteeseen ja mennä uudelleen naimisiin.

SIVIILISÄÄTYJÄ

Sinkku

Henkilö, joka ei ole parisuhteessa.

Avoliitto

Avoliitossa pariskunta asuu samassa taloudessa ilman avioliittoa tai rekisteröityä parisuhdetta.

Avoliitto

Naimisiin voi mennä yli 18-vuotiaat eri sukupuolta olevat henkilöt. Alle 18-vuotiaat tarvitsevat oikeusministeriöltä erikoisluvan

Rekisteröity parisuhde

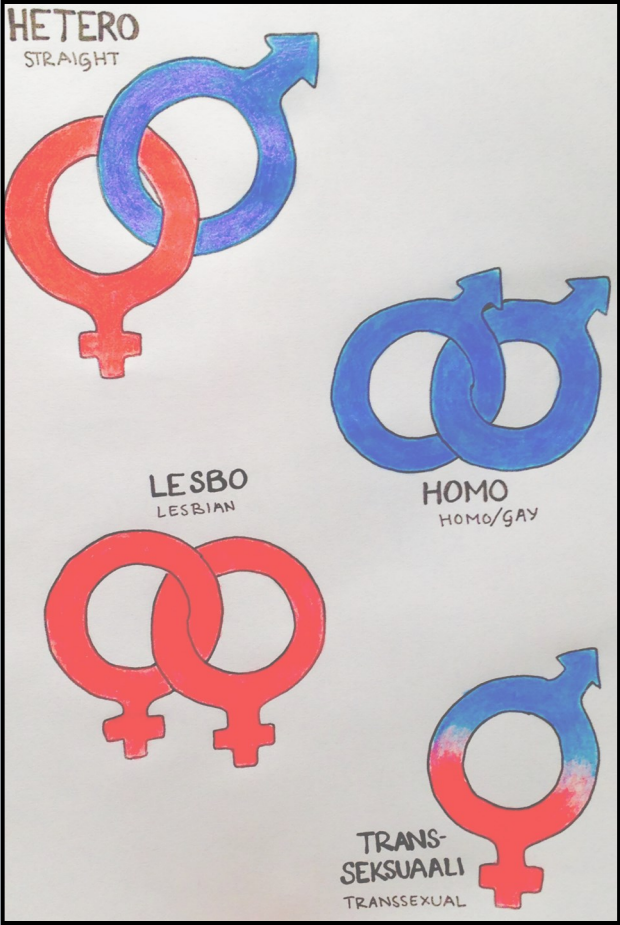
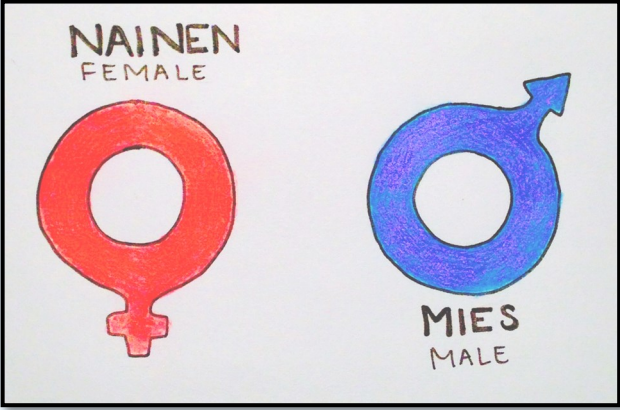
Samaa sukupuolta olevat henkilöt eivät voi avioitua Suomessa. Yli 18-vuotiaat samaa sukupuolta olevat henkilöt voivat kuitenkin rekisteröidä parisuhteensa, mikä tuo samoja oikeuksia kuin avioliitto.

Seurustelusuhde

Seurustelu ei välttämättä johda avo- tai avioliittoon. Seurustelukumppaneita voi elämän aikana olla useita.

Seksisuhde

Seksisuhde tarkoittaa suhdetta, jossa on seksuaalista kanssakäymistä. Se voi myös perustua vain seksuaaliseen kanssakäymiseen.

SEKSUAALINEN JA SUKUPUOLINEN SUUNTAUTUMINEN

Seksuaalinen suuntautuminen kertoo, kehen ihminen tuntee emotionaalista ja/tai seksuaalista vetovoimaa.

Seksuaalinen suuntautuminen ei ole valinta tai tahdonalainen asia.

Ihminen voi olla seksuaaliselta suuntautumiseltaan hetero-, homo tai biseksuaali. Biseksuaali tuntee vetoa kumpaankin sukupuoleen.

Ihminen voi olla sukupuoliselta suuntautumiseltaan mies, nainen, transeksuaali tai ilman määritelmää.

Suomessa seksuaalista tai sukupuolista suuntautumista ei rajoiteta.

Suomessa tytön ympärileikkaaminen eli sukupuolielinten silpominen on rikos, ja sen katsotaan olevan vakavaa pahoinpitelyä ja terveysriski.

Poikien ympärileikkaus tehdään useimmiten vain lääketieteellisistä syistä.

Seksuaalinen ahdistelu, kuten huorittelu ja sukuelinten huutelu kadulla ovat toisen ihmisen kunnianloukkausta.

LAINSÄÄDÄNNÖSTÄ

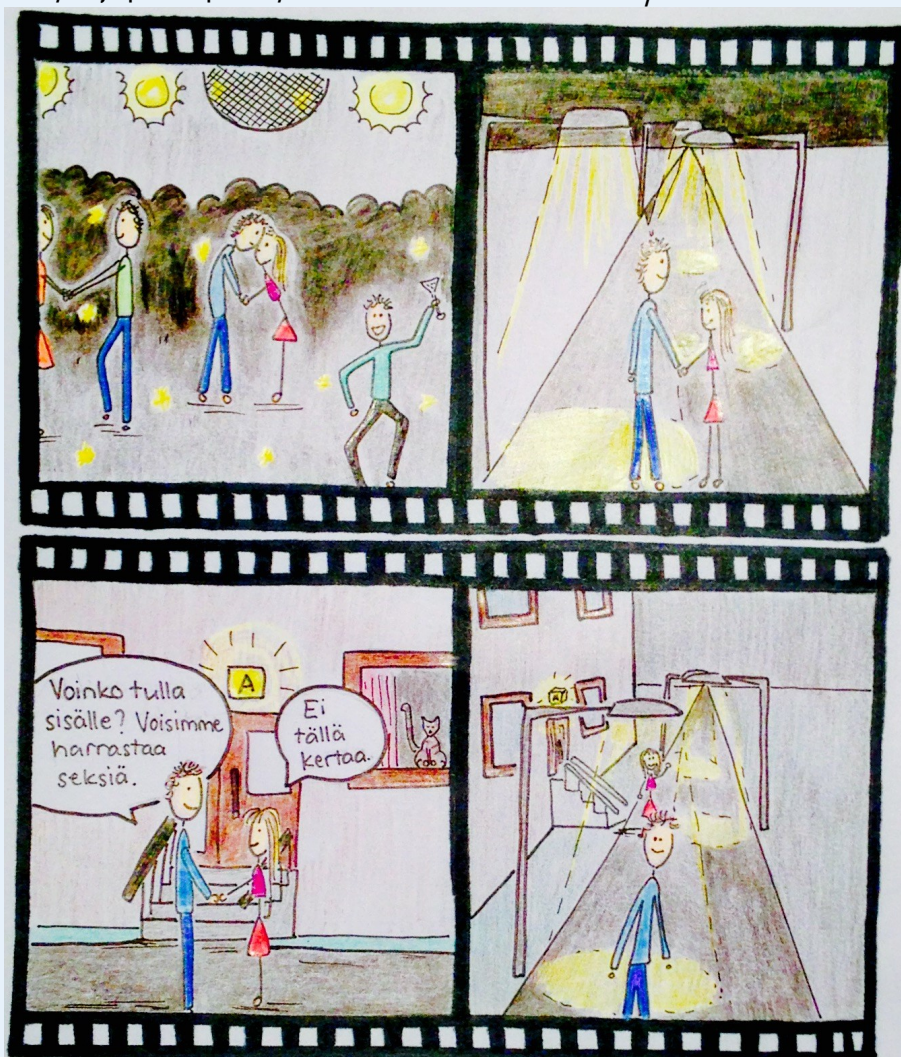
Suomessa voidaan asettaa syytteeseen ja tuomita yli 15-vuotiaat henkilöt.

Kun rikoksentekijänä on alle 15-vuotias lapsi, määritetään lastensuojelun tarve. Lastensuojelun tehtävänä on turvata lapsen hyvinvointi.

Suomessa rangaistuksena voi olla eri asteisia sakkoja ja vankeusrangaistuksia. Tuomioista tulee aina merkintä rikosrekisteriin.

Tyttö ja poika tapaavat yökerhossa...

Poika saattaa tytön kotiin...

Perillä...

Poika lähtee kotiin ja toivoo tapaavansa tytön uudelleen.

SEKSI

Seksin on tarkoitus tuottaa seksuaalista nautintoa ja mielihyvää sekä itselle että kumppaneille.

Seksin tulee tapahtua yhteisestä päätöksestä ja toisen kieltäytymistä tulee kunnioittaa.

Seksuaalinen kanssakäyminen voi toteutua yksin tai yhdessä.

Suomessa alle 16-vuotiaan lapsen kanssa ei saa ryhtyä seksuaaliseen suhteeseen.

Seksi voi olla esimerkiksi:

Itsetyydytystä	Suutelu
Fantasiointia	Suuseksiä
Hyväilyseksiä	Yhdyntää

RASKAUDEN EHKÄISYMETELMIÄ

Kondomi:

Kondomeja voi ostaa päivittäistavarakaupoista, kioskeista ja apteekeista.

Kondomi on ainoa ehkäisyväline, joka suojaa seksitaudeilta.

Seksitautia epäiltäessä pitää hakeutua heti tutkimuksiin terveyskeskukseen, koulu- tai opiskelijaterveydenhuoltoon tai yliopistosairaalaan (sukupuolitautien poliklinikka).

Hormonaalinen ehkäisy:

Hormonaalista ehkäisyä voi ostaa apteekeista lääkärin antamalla reseptillä. Ehkäisymenetelmän valinnassa saa apua kouluterveydenhoitajalta, opiskelijaterveydenhuollosta, terveystieteidenkeskuksesta tai perhesuunnitteluneuvolasta.

Jälkiehkäisy:

Ehkäisyn pettäessä apteekista voi ostaa jälkiehkäisytablettien. Jälkiehkäisytabletti tulee ottaa viimeistään 72 tunnin kuluessa yhdynnästä. Jälkiehkäisy ei ole suositeltavaa jatkuvassa käytössä.

Tyttö ja poika ovat päättäneet
harrastaa seksiä...

Kumpikin on huolehtinut ehkäisystä
ottamalla kondomeja mukaan...

Seksin jälkeen he huomaavat
kondomin rikkoutuneen...

Tyttö ja poika hakevat yhdessä
jälkiehkäisytablettien apteekista.

RASKAUDENKESKEYTYS

Raskaudenkeskeytystä harkitsevat henkilöt voivat hakeutua keskustelemaan vaihtoehtoista lääkärin tai hoitajan kanssa perusterveydenhuoltoon tai yksityiselle sektorille.

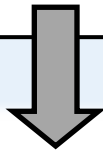
Raskaudenkeskeytys tulee tehdä mahdollisimman pian.

Lupa raskaudenkeskeytykseen haetaan yhdessä lääkärin kanssa.

Raskaudenkeskeytys tehdään yleensä viimeistään raskausviikolla 12. Raskaudenkeskeytys voidaan tehdä erityisluvalla viimeistään viikolla 24.

Luvan keskeytykseen voi saada esimerkiksi, jos raskaana oleva on alaikäinen, jos lapsen synnyttäminen ja hoito olisivat hakijalle hänen elämänolojensa vuoksi huomattava rasitus, jos raskaus on vaarallinen äidin terveydelle tai hengelle, ja jos raskaus on alkanut rikoksen seurauksena.

TERVEYSKESKUS

Esimerkiksi, jos epäilee saaneensa sukupuolitauditartunnan.

PERHESUUNNITTELU-NEUVOLA

Esimerkiksi, jos tarvitsee raskauden ehkäisyä.

Esimerkiksi, jos on koululainen tai opiskelija ja tarvitsee seksuaaliohjausta.

KOULU— JA OPISKELIJA-TERVEYDENHUOLTO

Esimerkiksi, jos on työssä käyvä ja tarvitsee seksuaaliohjausta.

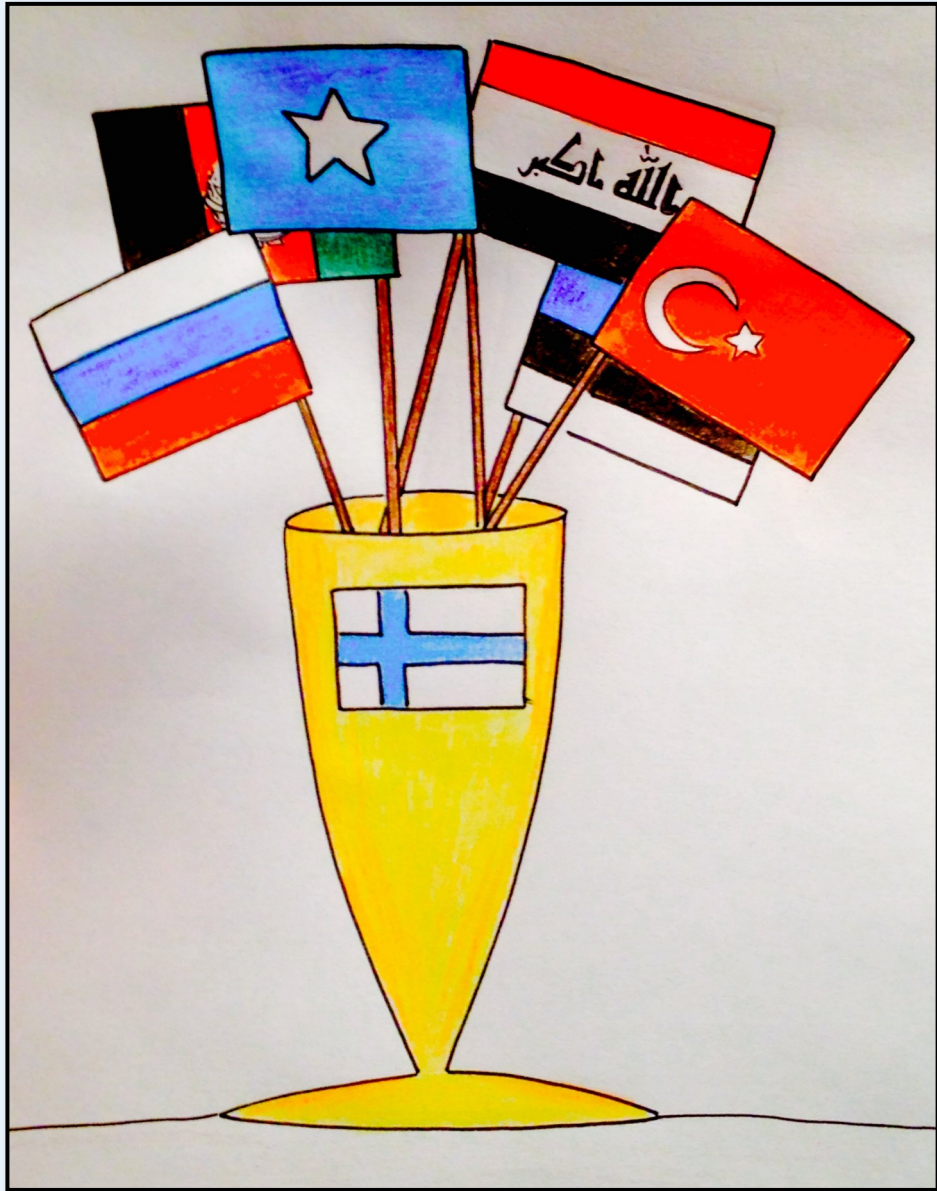
TYÖTERVEYSHUOLTO

SEKSUAALITERVEYSPALVELUT

Kaikki Suomessa asuvat ovat oikeutettuja kunnalliseen terveydenhuoltoon.

Kunnallisen terveydenhuollon palveluja tarjotaan terveyskeskuksissa, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa, neuvoloissa, varusmiespalveluajan terveydenhuollossa ja työterveyshuollossa.

Suomessa terveydenhoitohenkilökunnalla on vaitiolovelvollisuus. Tämä tarkoittaa sitä, että henkilökunta saa puhua hoitoon liittyvistä asioista vain hoitoon osallistuvien henkilöiden kanssa.

OMAN KULTTUURIN ARVOSTAMINEN

Kotouttamisen tarkoituksena ei ole, että hylkää oman kulttuurisi vaan opit toimimaan Suomen yhteiskunnan tapojen ja lakien mukaan.

Pidä kiinni niistä oman kulttuurisi asioista, jotka eivät riko Suomen lainsäädäntöä.

SUOMESSA...

... on normaalia katsoa silmiin ilman seksuaalista merkitystä.

... pukeutuminen ei viestitä mitään seksuaalista, naisen ei tarvitse pukeutua peittävästi.

... seksi on yhteinen päätös.

... seksistä voi kieltäytyä ja kieltäytymistä tulee kunnioittaa.

... parisuhde perustuu rakkauteen.

LUE LISÄÄ

Väestöliitto:

<http://www.vaestoliitto.fi/monikulttuurisuus/>

<http://www.vaestoliitto.fi/nuoret/>

Pelastakaa Lapset ry:

<http://www.pelastakaalapset.fi/>

Mauste, maahanmuuttajien seksuaaliterveyden edistäminen:

<http://blogit.jamk.fi/mauste/>

Kiitos!

Joulukuu 2015

jamk.fi

JAMK University of Applied Sciences